

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВОХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

COMBAT HORTING AND ACTIVITIES OF UKRAINIAN LAW ENFORCEMENT AUTHORITIES

ІРПІНЬ – 2021

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

***МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ***
**БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ**

**04–05 січня 2021 року
м. Ірпінь**

*Рекомендовано до друку Науково-методичною колегією
Національної федерації бойового хортингу України
(протокол від 09.01.2021 № 8).*

Науковий керівник конференції

Пашко П. В. – ректор Університету державної фіскальної служби України, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Організаційний комітет конференції

Голова оргкомітету:

Чмелюк В. В. – кандидат юридичних наук, проректор з питань підготовки кадрів податкової міліції – начальник Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету державної фіскальної служби України, полковник податкової міліції, учасник бойових дій.

Голова науково-методичної ради оргкомітету:

Єрмоєнко Е. А. – професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету ДФС України, кандидат педагогічних наук, президент Національної федерації бойового хортингу України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, Заслужений тренер України, майстер спорту України міжнародного класу, майор десантно-штурмових військ ЗС України, учасник бойових дій.

Заступники голови оргкомітету:

Грищук В. Л. – кандидат юридичних наук, начальник кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, підполковник податкової міліції, учасник бойових дій;

Бухтіяров О. А. – кандидат юридичних наук, заступник начальника кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, учасник бойових дій.

Члени оргкомітету:

Параниця С. П. – кандидат юридичних наук, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, учасник бойових дій;

Антоненко С. А. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України;

Бадьора С. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України;

Гарбовський Л. А. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України.

Є80 Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – 1738 с.

Збірник містить наукові роботи учасників конференції, дослідження з педагогіки, психології, філософії, історії, теорії і методики викладання бойового хортингу, проведені відповідно до угоди про співпрацю між Національною федерацією бойового хортингу України та Університетом державної фіскальної служби України. Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність фактів, статистичних та інших даних, точність формулювань і висновки несуть відповідальність автори матеріалів.

ЗМІСТ

Єрмоєнко Е. А. Гармонійний розвиток дитини як мета бойового хортингу	10
Кукушкін К. М., Єрмоєнко Е. А., Самоха І. М. Військово-патріотичне виховання та спортивно-прикладна підготовка учнів засобами бойового хортингу	29
Єрмоєнко Е. А. Моральний розвиток особистості спортсмена у системі бойового хортингу	44
Зверєв А. В., Єрмоєнко Е. А., Вехтєв В. В. Оптимальна рухова діяльність спортсменів різного віку на оздоровчих заняттях з бойового хортингу	62
Єрмоєнко Е. А. Гуманітарна значимість фізичної культури спортсменів бойового хортингу	79
Вехтєв В. В., Єрмоєнко Е. А., Кукушкін К. М. Прожиття військової служби учнями бойового хортингу за вимогами законодавства України	99
Карасевич С. А., Єрмоєнко Е. А., Бабурнич С. А. Формування у юного спортсмена бойового хортингу культури здорового та безпечного життя	116
Єрмоєнко Е. А. Виконання військового обов'язку в запасі спортсменами бойового хортингу, які пройшли військову службу	133
Єрмоєнко Е. А. Забезпечення духовних потреб юного спортсмена бойового хортингу в процесі сімейного виховання	148
Сандул Є. С., Єрмоєнко Е. А., Карасевич С. А. Бойовий хортинг: функції та особистісні здібності тренера-викладача	167
Самоха Д. М., Єрмоєнко Е. А., Кіблицький Р. В. Педагогічні підходи у формуванні особистісних якостей під час військово-патріотичної роботи зі спортсменами бойового хортингу	187
Сазонова Т. В., Єрмоєнко Е. А., Каменюка О. В. Особливості військово-патріотичного виховання юних спортсменів бойового хортингу у закладах загальної середньої освіти	203
Самоха І. М., Єрмоєнко Е. А., Кіблицький Р. В. Бойовий хортинг у забезпеченні фізичного і духовного розвитку особистості	222
Карасевич С. А., Єрмоєнко Е. А., Близнюк О. В. Планування уроку з військово-патріотичного виховання школярів за методикою бойового хортингу	241
Сокол Є. М., Єрмоєнко Е. А., Гречаний О. М. Класифікація захватів технічного розділу системи бойового хортингу	260
Єрмоєнко Е. А. Класифікація вольових якостей спортсмена бойового хортингу	280

ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТИВНО-ПРИКЛАДНА ПІДГОТОВКА УЧНІВ ЗАСОБАМИ БОЙОВОГО ХОРТИНГУ

КУКУШКІН Костянтин Миколайович

головний спеціаліст відділу з питань державної служби, професійного навчання та урядових нагород Департаменту кадрового забезпечення Секретаріату Кабінету Міністрів України, член ради Національної федерації бойового хортингу України, майор Збройних Сил України, кандидат у майстри спорту України з хортингу, учасник бойових дій;

ЄРЬОМЕНКО Едуард Анатолійович

професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету ДФС України, кандидат педагогічних наук, президент Національної федерації бойового хортингу України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, Заслужений тренер України, майстер спорту України міжнародного класу, майор десантно-штурмових військ Збройних Сил України, учасник бойових дій;

САМОХА Іван Михайлович

вчитель фізичної культури гімназії № 257 «Синьоозерна» Подільського району м. Києва, директор Національної федерації бойового хортингу України, голова Київського клубу хортингу «Практик», засновник Товариства з обмеженою відповідальністю «Френдс Клуб», чемпіон України, майстер спорту України з хортингу.

Анотація. У даній науковій статті охарактеризовано військово-патріотичне виховання та спортивно-прикладна підготовка учнів засобами бойового хортингу, визначено особливості виховного та оздоровчого призначення навчально-тренувальної програми бойового хортингу для учнів школи і студентів закладів вищої освіти, з якими проводяться заходи військово-патріотичного спрямування, проаналізовано методи та форми фізичного виховання дітей та молоді із застосуванням військово-патріотичних засобів сучасного національного виду спорту бойового хортингу та підходи до визначення сутності, змісту і завдань військово-патріотичне виховання української молоді, оздоровленні та формування готовності до захисту України. Зазначено, що завдання військово-патріотичного виховання засобами бойового хортингу: оволодіння основними навичками збереження особистої та колективної безпеки, надання само- і взаємодопомоги в екстремальних ситуаціях, зміцнення морально-вольового стану та фізичного розвитку учнів, ознайомлення з основами рятувальної справи, надання загальної та спеціальної фізичної підготовки для служби в підрозділах силових структур держави – у Збройних Силах України, підрозділах Міністерства надзвичайних ситуацій України та Міністерства внутрішніх справ України, виховання екологічної культури учнів, активна участь у діяльності організації бойового хортингу як в Україні, так і за її межами. Відповідно до програми військово-патріотичного виховання засобами бойового хортингу проводиться робота з накопичення навчально-методичної бази, а також існують різні форми проведення занять: теоретичні заняття різноманітного виховного напрямку; практичні навчально-тренувальні заняття з виду спорту; тренування з прикладного розділу бойового хортингу; туристські подорожі, відвідування історичних місць, а також місць козацької слави; участь у календарних спортивних змаганнях.

Ключові слова: військово-патріотичне виховання, спортивно-прикладна підготовка, бойовий хортинг, національний вид спорту, спеціальна фізична підготовки, захист України.

Актуальність наукового дослідження. Безумовно, одним із основних аспектів виховання в молоді особистих якостей у системі бойового хортингу вважається саме патріотизм людини. Тільки справжній патріот України буде готовий її гідно захищати [1–11; 19–32]. Відповідно до таких поглядів бойовий хортинг вводить патріотизм на рівень головної національної цінності, високої та необхідної. Патріотизм являє собою одне з найбільш глобальних людських почуттів, закріплених віками і тисячоліттями, поєднує в собі любов до своєї землі, гордість за свій народ, відповідальність за його минуле та сьогодення, готовність до його захисту.

В процесі навчання та тренування педагоги бойового хортингу доводять учням, що патріотизм є вищою формою проявлення духовності. У патріотично налаштованого спортсмена завжди з'явиться сила волі та бажання перемогти, навіть у складній ситуації і надмірному навантаженні.

Патріотизм у цьому сенсі являє собою моральний фундамент особистого самовиховання, суспільної та державної розбудови, використання впливових важелів національної виховної ідеї бойового хортингу. Це є однією з першочергових умов ефективності функціонування системи соціальних і державних інститутів у нашій країні [12].

Військово-патріотична програма бойового хортингу. Без вирішення питання створення ефективної системи військово-патріотичного виховання неможливий подальший стійкий суспільний розвиток і забезпечення безпеки українського народу, держави й особистості в фізкультурно-спортивній, культурній, політичній, економічній, соціальній, духовній, військовій та інших областях. Задля плідної роботи та успішного виховання людини, здатної захистити себе і свою сім'ю, свій дім і свою Батьківщину, організація бойового хортингу розробила паралельно зі спортивною, прикладною та оздоровчою роботою певні методики з військово-патріотичного виховання дітей та молоді.

Вирішення вказаних завдань система бойового хортингу ґрунтує на визначенні ідеологічних засад сучасного військово-патріотичного виховання, формуванні нового ідеалу сильного українця з урахуванням необхідності поєднання у виховних процесах індивідуального та суспільного елементів, на формуванні спільного національного характеру та спільного спортивного національного духу, на впровадженні ефективної фізкультурно-спортивної, історично й ідеологічно перевіреної системи військово-патріотичного виховання, що відповідає перспективним інтересам українського воїнства, а також принципам біологічного та культурно-національного самозбереження, слідування етнічному поклику крові та патріотично налаштованим традиціям українського бойового хортингу.

Бойовий хортинг у цьому питанні є позитивним прикладом, навіть для інших держав, існування комплексної системи виховання молоді, основні принципи якої ґрунтуються на засадах відповідності існуючої концепції державного будівництва, пануючого у сучасний період релігійного вчення, світогляду народних мас та історичним вимогам часу.

Виклад основного матеріалу. Військово-патріотичне виховання та спортивно-прикладна підготовка учнів на козацько-лицарських історичних традиціях – один із пріоритетних напрямів у діяльності клубу чи спортивної секції з бойового хортингу.

Патріотичне виховання спрямоване на формування та розвиток особистості, яка володіє якостями громадянина – патріота України та здатна виконувати цивільні обов'язки в мирний і воєнний час.

Саме шкільні роки – це та пора, коли закладаються основи фундаментального здоров'я на все життя. Рух, гімнастика, спортивні ігри стимулюють формування позитивних якостей юних спортсменів бойового хортингу: мужності, звитяги, цілеспрямованості, наполегливості, сміливості, рішучості, вміння долати труднощі.

Учні бойового хортингу потребують активних дій, що приносять величезну радість, задоволення та водночас дають заряд бадьорості на довгий час. Захисники України мають бути фізично підготовленими, їм необхідні глибокі знання, висока загальна культура.

Процес виховання майбутнього захисника України є, перш за все, організацією способу життя молоді, наповненого патріотичними прагненнями.

В патріотичному вихованні підростаючого покоління грає велику роль спілкування з ветеранами війни, учасниками бойових дій, військовослужбовцями, працівниками правоохоронних органів, які запрошуються на свята та виховні заходи в спортивні секції бойового хортингу [13–18]. Спілкуючись з ветеранами війни та праці, слухаючи їхні спогади, знайомлячись з реліквіями народного подвигу, учні опановують величезним духовним багатством і прагненням до захисту України.

Програма військово-патріотичного виховання бойового хортингу в закладах освіти є системою комплексного типу, що передбачає різнопланову навчальну діяльність, закріплення знань з курсу Захисту України, фізичної культури та вивчення прийомів самозахисту, основ медицини, географії, біології, підтримки і укріплення здоров'я, а також здобуття практичних навичок самооборони для використання в повсякденному житті та в екстремальних умовах.

Мета військово-патріотичного виховання засобами бойового хортингу: національно-патріотичне виховання підростаючого покоління, формування особистості патріота і громадянина, стійкої мотивації на необхідність безпечної життєдіяльності та здорового способу життя, уникнення шкідливих звичок, придбання та закріплення навичок дій у небезпечних ситуаціях побутового та громадського характеру.

Завдання військово-патріотичного виховання засобами бойового хортингу: оволодіння основними навичками збереження особистої та колективної безпеки, надання само- і взаємодопомоги в екстремальних ситуаціях, зміцнення морально-вольового стану та фізичного розвитку учнів, ознайомлення з основами рятувальної справи, надання загальної та спеціальної фізичної підготовки для служби в підрозділах силових структур держави – у Збройних Силах України [33–47], підрозділах Міністерства надзвичайних ситуацій України та Міністерства внутрішніх справ України, виховання екологічної культури учнів, активна участь у діяльності організації бойового хортингу як в Україні, так і за її межами.

Відповідно до програми військово-патріотичного виховання засобами бойового хортингу проводиться робота з накопичення навчально-методичної бази, а також існують різні форми проведення занять: теоретичні заняття різноманітного виховного напрямку; практичні навчально-тренувальні заняття з виду спорту; тренування з прикладного розділу бойового хортингу; туристські подорожі, відвідування історичних місць, а також місць козацької слави; участь у календарних спортивних змаганнях.

Програма військово-патріотичного виховання бойового хортингу учнів закладів загальної середньої та позашкільної освіти розраховано на два рівні навчання:

початковий рівень для дітей від 6 до 13 років (діти 6–7 років, молодші юнаки 8–9 років, юнаки 10–11 років, старші юнаки 12–13 років), який є поверхневим сприйняттям проблеми, але характеризується знанням українських традицій і зацікавленістю дітей у патріотичному вихованні через пісні, вірші, оповіді, зустрічі з дорослими відомими людьми тощо;

основний рівень для юнаків і дівчат від 14 до 17 років (кадети 14–15 років, юніори 16–17 років), який характеризується помітним розумінням тематики і необхідністю самовиховання, здатністю учнів позитивно сприймати і додатково, до техніки бойового хортингу, вивчати такі дисципліни:

військова підготовка, стройова дисципліна, вогнева підготовка (за можливостями закладу освіти);

прикладний розділ бойового хортингу, основи самозахисту, прикладна фізична підготовка, гімнастика, акробатика, метання, спортивні ігри;

безпека життєдіяльності та цивільний захист особи;

топографія, туризм, спортивне орієнтування;

етнічні бойові та оздоровчі традиції козацтва.

В процесі проведення вказаних занять тренери-викладачі з бойового хортингу підкреслюють надзвичайну роль позитивних особистісних якостей своїх учнів, тим самим проводять масову популяризацію в справі патріотичного виховання і формування у дітей та юнацтва позитивного образу захисника України. З цієї точки зору надзвичайно яскравий приклад української героїки, сили духу, організованості являє козацтво.

Козацька доба принесла як самій Україні, так і світу нову, виключно ефективну, багаторівневу систему загального та військово-патріотичного виховання.

Бойовий хортинг як прикладна та виховна система по своєму духу і поглядам підходить і позитивно сприймається козацькими організаціями в Україні [48–62]. Організація бойового хортингу плідно співпрацює з козацтвом, тому що, завдяки унікальній системі військового, загальноосвітнього, патріотичного вишколу, сьогодні козацтво зберігає власну самобутність і внутрішню життєву силу, утворюючи ідейне, ментальне та фізичне підґрунтя відтворення української державності та формування системи безпеки і захисту національних інтересів України. Від роду в рід, із покоління в покоління кожна людина має знати та пам'ятати найдорожче, найсвятіше, заповідальне своєї історії.

Спільно з національно-патріотичними, козацькими та іншими патріотично налаштованими організаціями Національна федерація бойового хортингу України здійснює військово-патріотичне виховання дітей та молоді за наступними методами:

особистий приклад тренера-викладача (діяльність вихователя, який є взірцем для молоді, забезпечує педагогічні та дисциплінарні вимоги системи бойового хортингу;

формування у молодих людей впевненості в суспільній корисності діяльності з підготовки до захисту України;

проведення спортивних змагань з бойового хортингу, семінарів, атестацій, шкіл, таборів;

самопідготовка учнів, що проводиться як процес активного формування та самовдосконалення молодої людини, виховання почуття патріотизму, що реалізується шляхом самозобов'язання, самостійного навчання та самоконтролю.

Певний розділ військово-патріотичного виховання здійснюється у формі лекцій, бесід, розповідей, екскурсій до музеїв військових частин, зустрічей із ветеранами війни, праці та військової служби, походів місцями бойової слави, пошукової роботи, участі в роботі клубів і гуртків військово-патріотичного спрямування у закладах освіти.

Однією з основних форм військово-патріотичного виховання є військово-шефська робота, яка полягає у встановленні та підтримці зв'язків клубів і гуртків з бойового хортингу з ветеранськими організаціями, військовими частинами, вищими військовими закладами освіти з метою проведення спільних заходів із військово-патріотичного виховання молоді, виховання в неї громадянських почуттів і якостей сильної особистості, готової до захисту України.

Велику роль у фізичній підготовці юнаків та молоді до військової служби у Збройних Силах України мають безпосередні заняття бойовим хортингом у спортивних залах [63–77]. На заняттях з бойового хортингу формуються якості, які необхідні солдатам: висока працездатність, витривалість, чітка координація і точність рухів.

Також дає свої результати відвідування учнями бойового хортингу додаткових занять з викладачами предмету «Захист України». Під час занять із допризовної підготовки спортсмени бойового хортингу знайомляться зі специфікою військової праці, вивчають принципи підготовки до виконання обов'язків солдата, дізнаються про особливості служби у Збройних Силах України, виховують у собі якості, необхідні майбутньому воїну.

Програма допризовної підготовки засобами бойового хортингу дозволяє під час вивчення кожної теми використовувати матеріали з життя воїнів у мирний час і пропагувати на заняттях приклади героїчного минулого українського народу та його Збройних Сил.

На таких заняттях також відбувається ознайомлення учнів бойового хортингу з текстом військової присяги, що дозволяє розкрити важливі вимоги до морально-бойових якостей майбутніх воїнів, формує почуття національної гордості за Збройні Сили України та Батьківщину, яку треба вміти захищати. Під час занять підвищується військово-прикладна фізична підготовка учнів.

Під військово-прикладною фізичною підготовкою в бойовому хортингу слід розуміти вид фізичного виховання, специфіка якого полягає в навчанні рухам і вихованні фізичних якостей, що мають прикладне значення по відношенню до військової служби, а також звичайної трудової та спортивної діяльності.

Цей термін використовується тоді, коли хочуть підкреслити прикладну спрямованість у процесі формування фізичних якостей, наприклад, у військовослужбовців або осіб, що займаються бойовим хортингом як специфічним до військової діяльності видом єдиноборства.

Бойовий хортинг як вид бойового єдиноборства є реальною та досконалою професійно-прикладною дисципліною. Результатом фізичної підготовки є фізична підготовленість, що характеризується певними досягненнями у формуванні рухових навичок і фізичних якостей.

Існують також і інші поняття, що є складовою частиною фізичної підготовки. Загальнорозвивальні вправи – це термін, під яким розуміються рухові дії, спрямовані на загальне зміцнення організму і створення основи для освоєння вправ більш високої складності. До таких вправ можна віднести біг, стрибки, гімнастику, найпростішу акробатику, рухливі ігри. Професійно-прикладна фізична підготовка в бойовому хортингу – це спеціалізований процес фізичного виховання, який має на меті системний підхід до вирішення завдань, пов'язаних зі створенням широких передумов для формування фізичних якостей, необхідних у бойовому хортингу, що знадобляться юнаку в умовах майбутньої служби у Збройних Силах України.

Сюди також входять звичайні оздоровчо-профілактичні засоби: ранкова гімнастика, оздоровчий біг і плавання, дотримання режиму праці та відпочинку, виховання загальних здібностей з координації (спритності), гнучкості, сили, швидкості та витривалості [78–86]. Спеціальна фізична підготовка, що проводиться зі спортсменами бойового хортингу під час військово-прикладних занять – це спеціалізоване фізичне виховання, яке спрямоване на формування та вдосконалення фізичних якостей і навичок, необхідних для вирішення професійних військових завдань.

Такими завданнями є дії, засновані на прийомах бойового хортингу, наприклад, обеззброєння противника, озброєного ножем, жердиною, лопаткою, палицею тощо. До спеціальної фізичної підготовки відносять такі вправи, як: самостраховка при падіннях, різні акробатичні та гімнастичні вправи, дії з високими швидкісно-силовими характеристиками, але в обсязі спеціалізації бойового хортингу.

З метою успішної виховної роботи у напрямі військово-патріотичного виховання тренер-викладач з бойового хортингу здійснює такі заходи та використовує специфічні до цієї діяльності методи, а саме:

- здійснює заходи з військово-патріотичного виховання та планує заходи в позаурочний час; контролює морально-етичний стан спортсменів і надає їм постійну допомогу, проводить бесіди;

- залучає до військово-патріотичної роботи в групу бойового хортингу шефську ветеранську організацію, військову частину, актив батьків та інші патріотичні й козацькі громадські організації;

- підтримує постійний контакт з викладачем предмету «Захист України» в організації військово-патріотичної роботи з учнями, а також надає допомогу викладачеві у створенні необхідних умов для оволодіння учнями військовими знаннями та навичками;

- планує та організовує роботу щодо військово-патріотичного виховання в своїй групі учнів; бере участь у проведенні патріотичних заходів у закладах освіти;

- забезпечує активну участь спортсменів бойового хортингу в різних заходах із військово-патріотичного виховання;

- сприяє підвищенню військових знань шляхом залучення учнів до військово-технічних гуртків, конкурсів, тематичних вечорів, олімпіад та інших заходів, що проводяться в закладі освіти з метою підготовки учнів до військової діяльності;

- використовує навчальний матеріал з теоретичного та практичного розділу програми бойового хортингу у позанавчальний час в роботі щодо військово-патріотичного виховання;

- керує роботою спортивної секції з бойового хортингу, максимально використовуючи секційні заняття для проведення військово-патріотичного виховання;

- допомагає організувати читацькі конференції, вечори, огляди, конкурси, виставки, зустрічі, перегляди фільмів з військово-патріотичної тематики.

За виховною філософією бойового хортингу, військова мораль – це зведення правил моральності, які визначають поведінку воїна в суспільстві, як захисника України [87–93]. Якщо з цієї ж позиції розглядати питання виховання та вдосконалення особистості в бойовому хортингу, слід спиратися на філософську концепцію про три складові людини – духовну, інтелектуальну і фізичну як про єдине ціле.

Під *духовним вихованням* слід розуміти моральне виховання, засноване на дотриманні принципів військової моралі.

Під *інтелектуальним вихованням* розуміється оволодіння знаннями тих наук, що прямо чи опосередковано стосуються військових мистецтв, підготовки до служби у Збройних Силах України, участі у пошуковій діяльності в цій області.

Під *фізичним вихованням* слід розуміти процес формування фізичних якостей і рухових навичок, необхідних для оволодіння прийомами рукопашної сутички – прикладною технікою бойового хортингу.

Тільки при сукупності зазначених напрямів у підготовці спортсмена та виховному впливі можна говорити про гармонійне виховання спеціаліста в бойовому хортингу. Отже, і питання вдосконалення особистості в бойовому хортингу, яка розуміє необхідність спеціальної підготовки для освоєння початкових військових знань і умінь, розглядається в контексті військово-патріотичного виховання.

Деякі посібники і документальні фільми, які демонструє Національна федерація бойового хортингу України своїм спортсменам, мають державний гриф Міністерства освіти і науки України.

Так, наприклад, документальні фільми військово-патріотичної тематики: «Афганістан. 80-та розвідрота. 20 років поспіль» та «Остання висота Едуарда Єрьоменка» (головна роль – засновник бойового хортингу Єрьоменко Е. А., ветеран 80-ї окремої розвідувальної роти 103-ї повітряно-десантної дивізії у Демократичній Республіці Афганістан) рецензовані лабораторією фізичного розвитку Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, рекомендовані до перегляду на уроках і впровадження у програму предмету «Захист Вітчизни» закладів загальної середньої освіти України.

Ці фільми мають гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах», лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1–4/18–3920 від 07.12.2011 р., затверджені комісією із Захисту Вітчизни Науково-методичної Ради з питань освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (Протокол № 3 від 01.12.2011 р.).

Зважаючи на те, що у кожному закладі освіти конкретний розподіл обов'язків між членами педагогічного колективу визначається з урахуванням інтересів, можливостей, знань окремих учителів, тренерський і викладацький колектив Національної федерації бойового хортингу України бере на себе частину відповідальності разом з викладачами закладу за проведення патріотичних заходів.

У сучасних умовах поряд зі зростанням виховної функції закладів освіти підвищується роль сім'ї у вихованні дітей, підсилюється значення суспільного виховання, тому виховна робота в бойовому хортингу проводиться разом із батьками.

Розвинена секція чи клуб бойового хортингу, в якому працює кваліфікований фахівець, у повній мірі може стати центром виховної роботи в мікрорайоні, і широко використовувати допомогу громадськості та батьків у роботі щодо військово-патріотичного виховання учнів бойового хортингу.

З метою поліпшення військово-патріотичного виховання в бойовому хортингу проводиться робота з батьками учнів, а саме:

роз'яснення батькам завдань військово-патріотичного виховання учнів;

ознайомлення батьків з основними методами військово-патріотичного виховання у системі бойового хортингу;

залучення батьків до участі у роботі спортивної секції з бойового хортингу, в позакласній і позашкільній роботі в питаннях допомоги в проведенні спортивних змагань, навчально-методичних і кваліфікаційних семінарів, походів, екскурсій, військово-спортивних ігор, бесід зі спортсменами на патріотичні теми, різноманітних форм спільної пошукової і творчої діяльності та допомоги в керівництві секцією.

Різнманітні професійні знання та вміння батьків, їх захоплення при вмілому педагогічному керівництві з боку тренера-викладача з бойового хортингу допоможуть збагатити як фізкультурно-оздоровчу, так і військово-патріотичну роботу з учнями.

Батькам рекомендуємо такі форми та методи військово-патріотичного виховання учнів у сім'ї:

ознайомлення дітей із сімейними бойовими та трудовими традиціями;

бесіди про героїчні подвиги українського народу;

читання та обговорення з дітьми книг на військово-патріотичну тематику;

спільний перегляд героїко-патріотичних фільмів, телевізійних передач;

заохочення дітей до участі в догляді за пам'ятниками та могилами воїнів, надання допомоги інвалідам війни;

розвиток інтересу до військової професії і служби у Збройних Силах України;

моральна підтримка в досягненні результатів у бойовому хортингу, загального здоров'я, фізичної підготовки та загартування дітей.

Досвід роботи передових організацій, клубів, гуртків і секцій з бойового хортингу показує, що військово-патріотичне виховання учнів у дусі постійної готовності до захисту України необхідно проводити систематично, цілеспрямовано і наполегливо [94–99]. У даному напрямі розроблена система вправ та елементів прикладної фізичної підготовки спортсменів бойового хортингу.

До методики викладання прикладних елементів входить: визначення рівня фізичної підготовленості учнів; розучування та виконання вправ на розвиток сили, швидкості, витривалості; спортивні та військово-прикладні ігри; основи самозахисту; самостраховка; підвідні та підготовчі вправи; поняття про необхідну самооборону, захист від ударів рукою, ногою; нанесення ударів, захвати, звільнення від захватів; розучування елементів бойового хортингу; здійснення захисту від раптового нападу; прийоми боротьби з декількома противниками; тренування у виконанні базової спортивної та прикладної техніки бойового хортингу; прийоми відновлення та лікування при небезпечних ураженнях і пораненнях.

Бойовий хортинг як бойове мистецтво, означає засіб досягнення перемоги над озброєним противником і однією з його методик є вид боротьби без зброї, що означатиме боротьбу неозброєним способом. Проте, насправді в бойовому хортингу відкриваються можливості набагато ширші, різноманітніші. Арсенал прийомів бойового хортингу володіє ефективними і систематизованими способами перетворення будь-якого органу або частини тіла в засіб протистояння озброєному противнику.

Тому кожний підготовлений спортсмен, який серйозно займається цим видом бойового мистецтва, має на озброєнні все різноманіття природних засобів протидії, в числі яких не тільки підготовлені кулаки, але й загартовані ноги, лікті, коліна, і що важливо – відпрацьований широкий арсенал ефективної кидкової техніки.

Ці засоби мають бути відповідно натренованими, щоб у необхідних випадках екстремальної ситуації протистояти нападнику. З їх допомогою спортсмен може нанести один, але потужний і остаточний удар у больову точку на ділянці тіла противника. За весь час свого існування та розвитку, бойовий хортинг завжди був тільки мистецтвом захисту.

Етикетом бойового хортингу в реальному житті спортсменам заборонено застосовувати прийоми для нападу. Спортсмен користується ними тільки при необхідності відображення атак нападників. **«Ніколи не застосовуй прийоми бойового хортингу для скоєння зла іншим людям»** – така головна заповідь бойового хортингу, яку висловив засновник виду спорту Едуард Єрьоменко, і яку прищеплюють кожному, хто вперше одягнув тренувальний костюм хортингу й почав навчатися прийомам.

Як уже було зазначено вище, вдосконалення – це логічне продовження виховного процесу. Дуже важливо, щоб педагогічна система формування досвідченого спортсмена в бойовому хортингу методично пов'язувала періоди навчання і вдосконалення в процесі багаторічної діяльності, у результаті чого вихованій за традиціями бойового хортингу спортсмен назавжди б став принциповим патріотом України, здатним піднятися на її захист, морально, психологічно та фізично бути готовим до служби у Збройних Силах України та інших силових структурах.

З практичної точки зору методика освоєння прикладного розділу бойового хортингу повністю відповідає потребам підготовки молодого воїна до служби, але опинившись у реальній армії, молодий солдат мусить засвоїти багато і швидко, а часу для адаптації до реальних умов служби в нього немає, тому система бойового хортингу прагне максимально залучити ветеранські та козацькі громади до військово-патріотичного виховання і допризовної підготовки молоді.

В цьому напрямі проводиться відповідна інформаційно-популяризаційна робота. Адже у виховній сфері жодна національна програма, указ президента, розпорядження міського голови нічого не варті, якщо в окремій громаді окремий хлопець чи дівчина не відчувають їхньої дії та здорового, сильного духу національної спадщини.

У час надзвичайного розвитку військової техніки, коли кожного дня світове суспільство довідується про нові винаходи у сфері війни, коли майже до нуля зменшується вірогідність випадкової війни та багатократно зростає вірогідність війни планової, цілеспрямованої, надзвичайної ролі набуває сама людина як вирішальний чинник будь-яких питань у суспільних відносинах. Ні найсучасніша техніка, ні навіть найкраще командування не зможуть самі вирішити та подолати наслідки розв'язання війни.

Людина, її сильна воля, її твердий характер, висока мораль є головнішими та вирішальними у боротьбі. Завжди краще воює той, хто принциповий, хто стійкіший морально, твердіший характером і сильніший жертовною любов'ю до України, тому система військово-патріотичного виховання бойового хортингу за підтримки керівництва закладів освіти проводить конкретну роботу щодо залучення дітей та юнацтва у спортивні зали і поступово закладає в них зерно патріотизму, любові до України та готовності до її захисту.

Висновок. Таким чином, ураховуючи сучасні умови соціально-економічного та політичного розвитку України, виникла нагальна потреба у нових методах і формах військово-патріотичного виховання та спортивно-прикладної підготовки учнів засобами бойового хортингу, виховання та оздоровлення школярів і студентів із застосуванням засобів сучасного національного виду спорту бойового хортингу та, у зв'язку з цим, нових підходах до визначення сутності, змісту і завдань фізичного виховання молоді.

Процес реалізації завдань військово-патріотичного виховання школярів і студентів засобами бойового хортингу направлений також на формування в учнів почуття патріотизму, любові до Батьківщини, українського народу, його історії, традицій, культурних та історичних цінностей; громадянських почуттів і свідомості, поваги до Конституції і законів України, соціальної активності та відповідальності за доручені державні та громадські справи; формування здібностей для аналізу зовнішньо- та внутрішньополітичної обстановки, вміння на цій основі самостійно адекватно оцінювати події й підтримувати належну обороноздатність країни; формування прагнення до оволодіння військовими знаннями, досягнення відповідного рівня фізичної підготовки та витривалості; підвищення престижу військової служби, військової професійної орієнтації молоді; підготовку до служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях для захисту суверенітету і територіальної цілісності України.

Отже, військово-патріотичне виховання школярів і студентів засобами бойового хортингу – самостійний напрям виховання, методологічною основою якого є концептуальні положення щодо розвитку всебічного виховання дітей та молоді, виховання патріота і громадянина, формування у школярів і студентів високої патріотичної свідомості, національної гідності, готовності до виконання свого конституційного обов'язку й відповідального ставлення до майбутньої військової служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях.

Перспективи подальшого дослідження. Подальша робота над визначенням ефективності військово-патріотичного виховання та спортивно-прикладної підготовки учнів засобами бойового хортингу, виховних технологій та особливостей програми щодо формування партіотичних якостей школярів і студентів у процесі занять бойовим хортингом у констатувальному, формувальному та контрольному експериментах буде конкретизована в результатах дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антоненко С. А. Підготовка професійних захисників України у системі бойового хортингу / С. А. Антоненко, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 52–62.
2. Бабурнич С. А. Адаптивний напрям бойового хортингу для осіб з інвалідністю, визначення та оцінка фізичної працездатності, аеробної продуктивності і толерантності до навантажень / С. А. Бабурнич, Е. А. Єрьоменко, О. В. Близнюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 565–579.
3. Бабурнич С. А. Зародження принципів бойового хортингу в українській культурі воїнів-захисників Батьківщини / С. А. Бабурнич, Е. А. Єрьоменко, С. А. Карасевич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 758–774.
4. Бабурнич С. А. Професіограма спортивного судді з бойового хортингу / С. А. Бабурнич, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 343–353.
5. Бадьора С. М. Методи психічної саморегуляції співробітників правоохоронних органів у системі бойового хортингу / С. М. Бадьора, Е. А. Єрьоменко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 334–346.
6. Близнюк О. В. Бойовий хортинг у шкільній програмі з фізичної культури для учнів молодших і середніх класів / О. В. Близнюк, Е. А. Єрьоменко, С. А. Карасевич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 406–420.
7. Вехтев В. В. Бойовий хортинг у забезпеченні рухової активності дошкільнят і молодших школярів / В. В. Вехтев, Е. А. Єрьоменко, М. Г. Вознюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 375–388.
8. Вознюк М. Г. Бойовий хортинг як цілісний і ефективний вид єдиноборства / М. Г. Вознюк, Е. А. Єрьоменко, В. В. Вехтев // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 739–757.
9. Вознюк М. Г. Декларація бойового хортингу та соціально-біологічні основи виду спорту / М. Г. Вознюк, Е. А. Єрьоменко, С. А. Бабурнич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 807–824.
10. Вознюк М. Г. Основи здоров'язберігальної педагогіки бойового хортингу і моніторинг підготовленості спортсменів / М. Г. Вознюк, Е. А. Єрьоменко, І. М. Самоха // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 454–470.
11. Грек Т. В. Гармонізація ціннісних переконань юного спортсмена бойового хортингу у сімейному виховному середовищі / Т. В. Грек, Е. А. Єрьоменко, М. М. Дорошенко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 125–142.
12. Гречаний О. М. Методичні розробки для проведення уроків фізичної культури з елементами бойового хортингу в закладі загальної середньої освіти / О. М. Гречаний, Е. А. Єрьоменко, А. А. Мазур

// Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 421–436.

13. Грищук В. Л. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної, функціональної підготовки студентів, курсантів і слухачів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів / В. Л. Грищук, Е. А. Єрмоєнко // Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28–29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіти», [та ін.]. – Київ, 2020. – С. 537–544.

14. Демчук С. Р. Бойовий хортинг як сучасний і популярний вид спорту в Україні / С. Р. Демчук, Е. А. Єрмоєнко, І. Р. Ільницький // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 790–806.

15. Довгань Н. Бойовий хортинг як інструмент соціалізації студентів закладів вищої освіти / Н. Довгань, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 177–186.

16. Дорошенко М. М. Вправи для розвитку правильного дихання у юних спортсменів бойового хортингу / М. М. Дорошенко, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтев // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 342–357.

17. Дорошенко М. М. Планування обсягу та інтенсивності фізичних вправ бойового хортингу в процесі самостійної тренувальної роботи / М. М. Дорошенко, Е. А. Єрмоєнко, І. В. Кузора // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 489–508.

18. Єрмоєнко В. Е. Лікарський контроль спортивної діяльності в системі бойовому хортингу / В. Е. Єрмоєнко, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 531–545.

19. Єрмоєнко В. Е. Оздоровчий ефект фізичних вправ бойового хортингу / В. Е. Єрмоєнко, Р. В. Кіблицький, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 322–341.

20. Єрмоєнко В. Е. Різновиди тестових ізометричних навантажень та оцінка фізичної підготовленості спортсменів бойового хортингу різного віку / В. Е. Єрмоєнко, О. В. Близнюк, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 612–624.

21. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг – система вдосконалення особистості : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – Київ: ГС «НФБХУ», 2020. – 514 с.

22. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг у програмі позакласних занять для школярів 10–11 класів : навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2020. – 112 с.

23. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг у системі фізичного виховання здобувачів вищої освіти : метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Ірпінь, 2020. – 249 с.

24. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як традиційний оборонний звичай особистості та соціальна опора українського суспільства / Е. А. Єрмоєнко, Р. В. Зуб // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 720–738.

25. Єрмоєнко Е. А. Дозування вправ та організація позакласних занять з бойового хортингу для школярів 7 класів : навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2020. – 113 с.

26. Єрмоєнко Е. А. Визначення фізичної працездатності спортсменів бойового хортингу за тестом РWC-170 та показником максимального споживання кисню / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня

- 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 580–595.
27. Єрмоєнко Е. А. Виховний ідеал як орієнтир педагога з бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 162–181.
28. Єрмоєнко Е. А. Воля до перемоги як фундамент бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 283–300.
29. Єрмоєнко Е. А. Духовне виховання та спортивно-прикладна підготовка учнів бойового хортингу на козацько-лицарських історичних традиціях українського народу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 775–789.
30. Єрмоєнко Е. А. Історичне підґрунтя та філософські передумови виникнення бойового хортингу в Україні / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 644–659.
31. Єрмоєнко Е. А. Засоби тренування в бойовому хортингу : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – Київ: ГС «НФБХУ», 2020. – 267 с.
32. Єрмоєнко Е. А. Зміст програми позакласних занять з бойового хортингу основного рівня навчання для школярів 5 класів : навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2020. – 111 с.
33. Єрмоєнко Е. А. Критерії відбору учнів з ослабленим здоров'ям для занять бойовим хортингом / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 546–564.
34. Єрмоєнко Е. А. Методи і зміст тренувальних навантажень програми позакласних занять з бойового хортингу для школярів 6 класів : навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2020. – 106 с.
35. Єрмоєнко Е. А. Методика підвищення навантажень і проведення позакласних занять з бойового хортингу для учнів 9 класів : навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2020. – 108 с.
36. Єрмоєнко Е. А. Організація тренувань спортсменів бойового хортингу в оздоровчому режимі / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 358–374.
37. Єрмоєнко Е. А. Основні принципи проведення позакласних занять з бойового хортингу для школярів 11 класів : навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2020. – 94 с.
38. Єрмоєнко Е. А. Особливості виховання юних спортсменів бойового хортингу в різних за структурою сім'ях / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 143–161.
39. Єрмоєнко Е. А. Спортивне тренування в бойовому хортингу : метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Ірпінь, 2020. – 141 с.
40. Єрмоєнко Е. А. Структура процесу навчання і тренування спортсменів бойового хортингу в режимі збереження здоров'я / Е. А. Єрмоєнко, Д. М. Самоха // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 471–488.
41. Єрмоєнко Е. А. Тренувальні методики бойового хортингу для навчання безпечному падінню школярів на уроках фізичної культури / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 437–453.

42. Єрмоєнко Е. А. Умови збільшення функціональних резервів організму школярів у процесі занять бойовим хортингом / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 389–405.

43. Єрмоєнко Е. А. Фізична культура спортсмена бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 61–80.

44. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – національний вид спорту України: метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. – К. : Паливода А. В., 2014. – 1064 с.

45. Єрмоєнко Е. А. Хронологія розвитку бойового хортингу як національного виду спорту в Україні / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 682–698.

46. Єрмоєнко Е. А. Ціннісні орієнтації спортсменів бойового хортингу на здоровий спосіб життя / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 25–42.

47. Зверев А. В. Інноваційні підходи до освоєння оздоровчих цінностей бойового хортингу / А. В. Зверев, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтев // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 43–60.

48. Кайдаш О. Ю. Бойовий хортинг і мотиви фізичного виховання спортсменів / О. Ю. Кайдаш, Е. А. Єрмоєнко, К. М. Кукушкін // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 81–96.

49. Карасевич С. А. Бойовий хортинг та біологічне значення рухової активності спортсменів / С. А. Карасевич, Е. А. Єрмоєнко, О. В. Близнюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 245–264.

50. Карасевич С. А. Оцінка здоров'я і формування характеру спортсмена бойового хортингу / С. А. Карасевич, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 97–124.

51. Карасевич С. А. Програма формування в учнів і педагогів системи знань з теорії та методики бойового хортингу / С. А. Карасевич, Е. А. Єрмоєнко, І. М. Самоха // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 625–643.

52. Коломоєць Г. А. Бойовий хортинг і принципи формування духовно-моральної вихованості учнів / Г. А. Коломоєць, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Деревянко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 776–793.

53. Кузора І. В. Методика проведення спеціальних тестів для визначення фізичної працездатності спортсменів бойового хортингу / І. В. Кузора, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Шило // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 596–611.

54. Кукушкін К. М. Виховне та оздоровче призначення програми бойового хортингу / К. М. Кукушкін, Е. А. Єрмоєнко, І. М. Самоха // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 10–24.

55. Митрофанов О. С. Бойовий хортинг – видатна воїнська традиція українського народу / О. С. Митрофанов, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Гречаний // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 699–719.

56. Остапенко О. І. Бойовий хортинг як засіб формування у старшокласників готовності до військової служби / О. І. Остапенко, Е. А. Єрмоєнко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність

- правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 638–652.
57. Петрочко Ж. Бойовий хортинг як засіб виховання патріотизму у школярів і студентів / Ж. Петрочко, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 34–45.
58. Петрочко Ж. В. Хортинг – школа сили і честі юного українця : метод. посіб. / Ж. В. Петрочко, Е. А. Єрьоменко ; Мін-во освіти і науки України, Мін-во молоді та спорту України, Нац. академія педагогічних наук України, Ін-т проблем виховання. – К. : Паливода А. В., 2016. – 544 с.
59. Полторацький С. С. Бойовий хортинг у впровадженні воїнських традицій українського народу / С. С. Полторацький, Е. А. Єрьоменко, В. Е. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 538–550.
60. Сазонова Т. В. Елементи здорового способу життя у системі бойового хортингу / Т. В. Сазонова, Е. А. Єрьоменко, О. В. Каменюка // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 202–223.
61. Самоха Д. М. Бойовий хортинг та здоров'яорієнтований світогляд учнів / Д. М. Самоха, Е. А. Єрьоменко, Р. В. Кіблицький // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 182–201.
62. Самоха Д. М. Козацько-лицарське походження та історія становлення системи бойового хортингу / Д. М. Самоха, Е. А. Єрьоменко, О. М. Гречаний // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 660–681.
63. Самоха І. М. Профілактика шкідливих звичок особистості у системі бойового хортингу / І. М. Самоха, Е. А. Єрьоменко, Р. В. Кіблицький // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 224–244.
64. Сокол Є. М. Бойовий хортинг як середовище здорового способу життя / Є. М. Сокол, Е. А. Єрьоменко, О. М. Гречаний // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 265–282.
65. Федорченко Т. Є. Бойовий хортинг як система морально-етичного виховання особистості / Т. Є. Федорченко, Е. А. Єрьоменко, І. В. Суліма, С. С. Полторацький // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 40–49.
66. Чаплигін В. П. Бойовий хортинг та здоров'я людини у системі інтердисциплінарних досліджень / В. П. Чаплигін, Е. А. Єрьоменко, З. М. Діхтяренко, Т. П. Короткова // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 135–143.
67. Чмелюк В. В. Бойовий хортинг як чинник навчання і професійної підготовки курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості / В. В. Чмелюк, Е. А. Єрьоменко, В. В. Бондарчук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 8–23.
78. Шаповалов Б. Б. Перспективи розвитку бойового хортингу як засобу підготовки військовослужбовців правоохоронних органів військової структури до дій з ризиком для життя та здоров'я / Б. Б. Шаповалов, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 315–322.
69. Шевчук І. В. Форми організації навчання та класифікація методів тренування в бойовому хортингу / І. В. Шевчук, Е. А. Єрьоменко, М. Г. Вознюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 301–321.
70. Шукалюк Ю. С. Фізичне самовиховання та самовдосконалення спортсменів бойового хортингу і контроль у процесі занять / Ю. С. Шукалюк, Е. А. Єрьоменко, С. В. П'ятков // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – С. 509–530.

71. Savchenko A. Combat horting – educational practice for young people / A. Savchenko, E. Yeromenko // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 88–95.
72. Eduard Yeriomenko (2014). Military–patriotic program and applied horting. FOFUM MEN.
73. Faleev, R. G., Yeromenko, E. A. (2020). Osnovy khortyng fekhturnia [Basics of horting fencing]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 83 p. Kyiv: GS "NFBHU".
74. Yeromenko, E. A. (2020). Dozuvannia vprav ta organizatsia pozaklasnykh zaniat z boyovogo khortyngu dlia shkoliariv 7 klasiv [Dosing of exercises and organization of extracurricular classes in combat horting for 7th grade students]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 113 p. Kyiv: GS "NFBHU".
75. Yeromenko, E. A. (2021). Dytyacho-yunatska sportyvna shkola u vprovadzhenni boyovogo khortyngu [Children's and youth sports school in the implementation of combat horting]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 225 p. Kyiv: GS "NFBHU".
76. Yeromenko, E. A. (2021). Fizychno vykhovannia kursantiv u protsesi zaniat boyovym khortyngom [Physical education of cadets in the process of combat horting]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 260 p. Irpin.
77. Yeromenko, E. A. (2021). Fizychno vykhovannia uchniv pochatkovykh klasiv zasobamy boyovogo khortyngu [Physical education of primary school students by means of combat horting]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 107 p. Kyiv: GS "NFBHU".
78. Yeromenko, E. A. (2020). Formy i metodyka vykladannia boyovogo khortyngu na urotsi fizychnoi kultury dlia uchniv 7 klasiv [Forms and methods of teaching combat horting in a physical education class for 7th grade students]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 137 p. Kyiv: GS "NFBHU".
79. Yeromenko, E. A. (2021). Khortyng – natsionalne boyove mystetstvo Ukrainy [Horting is the national martial art of Ukraine]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 488 p. Kyiv: GS "NFBHU".
80. Yeromenko, E. A. (2021). Medyko-pedahohichni aspekty fizychnoi pidhotovky sportsmeniv boyovogo khortyngu [Medical and pedagogical aspects of physical training of combat horting athletes]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 298 p. Irpin.
81. Yeromenko, E. A. (2021). Menedzhment boyovogo khortyngu [Combat horting management]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 148 p. Kyiv: GS "NFBHU".
82. Yeromenko, E. A. (2020). Metodyka provedennia pozaklasnykh zaniat z boyovogo khortyngu dlia uchniv molodshogo shkilnogo viku 3–4 klasiv [Methods of conducting extracurricular classes in combat horting for primary school students of 3-4 grades]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 104 p. Kyiv: GS "NFBHU".
83. Yeromenko, E. A. (2021). Osnovy pobudovy trenuvalnoho protsesu v boyovomu khortyngu [Fundamentals of building a training process in combat horting]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 596 p. Irpin.
84. Yeromenko, E. A. (2021). Osnovy vykladannia khortyngu v dytyacho-yunatskykh sportyvnykh shkolakh [Basics of teaching horting in children's and youth sports schools]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 148 p. Kyiv: GS "NFBHU".
85. Yeromenko, E. A. (2021). Osoblyvosti tekhniko-taktychnoi pidhotovky sportsmeniv boyovogo khortyngu vysokoi kvalifikatsii [Features of technical and tactical training of highly qualified combat horting athletes]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 466 p. Irpin.
86. Yeromenko, E. A. (2020). Programa pochatkovogo rivnia navchannia pozaklasnykh zaniat z boyovogo khortyngu dlia shkoliariv 1 klasiv [The program of the initial level of training of extracurricular classes on combat horting for schoolchildren of 1 classes]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 87 p. Kyiv: GS "NFBHU".
87. Yeromenko, E. A. (2021). Problemy ta perspektyvy rozvytku boyovogo khortyngu v Ukraini [Problems and prospects of combat horting development in Ukraine]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 147 p. Kyiv: GS "NFBHU".
88. Yeromenko, E. A. (2021). Sportyvna diyalnist u systemi boyovogo khortyngu [Sports activities in the system of combat horting]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 523 p. Kyiv: GS "NFBHU".
89. Yeromenko, E. A. (2021). Struktura programy sportyvnoi seksii z boyovogo khortyngu dlia zdobuvachiv vyschoi osvity [The structure of the program of the sports section on combat horting for graduates]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 255 p. Irpin.
90. Yeromenko, E. A. (2021). Struktura programy zaniat z khortyngu dlia zdobuvachiv vyschoi osvity [The structure of the program of horting classes for higher education]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 64 p. Kyiv: GS "NFBHU".

91. Yeromenko, E. A. (2021). Systema obliku trenuvalnykh navantazhen u boyovomu khortyngu [Training load accounting system in combat horting]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 466 p. Kyiv: GS "NFBHU".

92. Yeromenko, E. A. (2021). Teoretyko-metodychna kompetentnist trenera-vykladacha z boyovogo khortyngu [Theoretical and methodological competence of a trainer-teacher in combat horting]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 506 p. Kyiv: GS "NFBHU".

93. Yeromenko, E. A. (2021). Trenuvalni zasoby systemy boyovogo khortyngu [Training means of combat horting system]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 668 p. Irpin.

94. Yeromenko, E. A. (2021). Udoskonalennia profesiynykh kompetentnosti trenera-vykladacha z boyovogo khortyngu [Improving the professional competencies of a coach-teacher in combat horting]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 274 p. Irpin.

95. Yeromenko, E. A. (2021). Vprovadzhennia dytyachoho gurtka z boyovogo khortyngu dlia molodshykh shkolariv u zakladi zahalnoi serednioi osvity [Introduction of a children's circle on combat horting for junior schoolchildren in a general secondary education institution]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 102 p. Kyiv: GS "NFBHU".

96. Yeromenko, E. A. (2021). Zagalna kharakterystyka sportyvnoho trenuvannia v boyovomu khortyngu [General characteristics of sports training in combat horting]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 519 p. Kyiv: GS "NFBHU".

97. Yeromenko, E. A. (2021). Zasoby navchannia v boyovomu khortyngu [Means of training in combat horting]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 519 p. Kyiv: GS "NFBHU".

98. Yeromenko, E. A. (2021). Zasoby vyvchennia pryvymiv boyovogo khortyngu [Means of studying the techniques of combat horting]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 663 p. Irpin.

99. Yeromenko, E. A. (2021). Zavdannia ta zmist pidhotovky ditei i molodi zasobamy boyovogo khortyngu [Tasks and content of training children and youth by means of combat horting]. Ministry of Education and Science of Ukraine. 428 p. Kyiv: GS "NFBHU".

Kukushkin K. M., Yeromenko E. A., Samokha I. M.

University of the State Fiscal Service of Ukraine, Irpin, Ukraine

Military-patriotic education and sports-applied training of students by means of combat horting

***Abstract.** This scientific article describes the military-patriotic education and sports-applied training of students by means of combat horting, identifies the features of educational and health-improving educational and training program of combat horting for schoolchildren and students of higher education institutions with which military-patriotic events are held. methods and forms of physical education of children and youth with the use of military-patriotic means of modern national sport of combat horting and approaches to defining the essence, content and tasks of military-patriotic education of Ukrainian youth, rehabilitation and readiness to defend Ukraine. It is noted that the tasks of military-patriotic education by means of combat horting: mastering the basic skills of personal and collective security, self-help and mutual assistance in extreme situations, strengthening the morale and physical development of students, acquaintance with the basics of rescue, providing general and special physical training for service in the security forces of the state – in the Armed Forces of Ukraine, units of the Ministry of Emergencies of Ukraine and the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, education of environmental culture of students, active participation in the organization of combat horting in Ukraine and abroad. According to the program of military-patriotic education by means of combat horting work on accumulation of educational and methodical base is carried out, and also there are various forms of carrying out employment: theoretical employment of various educational direction; practical training sessions in sports; training in the applied section of combat horting; tourist trips, visits to historical places, as well as places of Cossack glory; participation in calendar sports competitions.*

***Key words:** military-patriotic education, sports-applied training, combat horting, national sport, special physical training, defense of Ukraine.*

Наукове видання

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

(українською, англійською та російською мовами)

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь, Університет ДФС України

Колектив авторів
Друкується в авторській редакції

Упорядник: Е. А. Єрмоєнко

Підписано до друку 12.01.2021 р.
Формат 84x108/16
Умов. друк. арк. 182,49

Папір офсетний
Друк офсетний
Гарнітура Times

Зам. № 0239
Наклад 50 пр.

Підготовлено до друку Видавничо-поліграфічним центром Університету ДФС України.
08205, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції (серія ДК № 5104 від 20.05.2016 р.)

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**